

'Estonia' madalseis on muutumas tõusuks

4. Rahva Hääle 16. XI 93

Uus ooper "Boheem" Estonia Teatris. Dirigent — Carlo Felice Cillario, lavastaja — Arne Mikk. Esietendus 12. novemb.

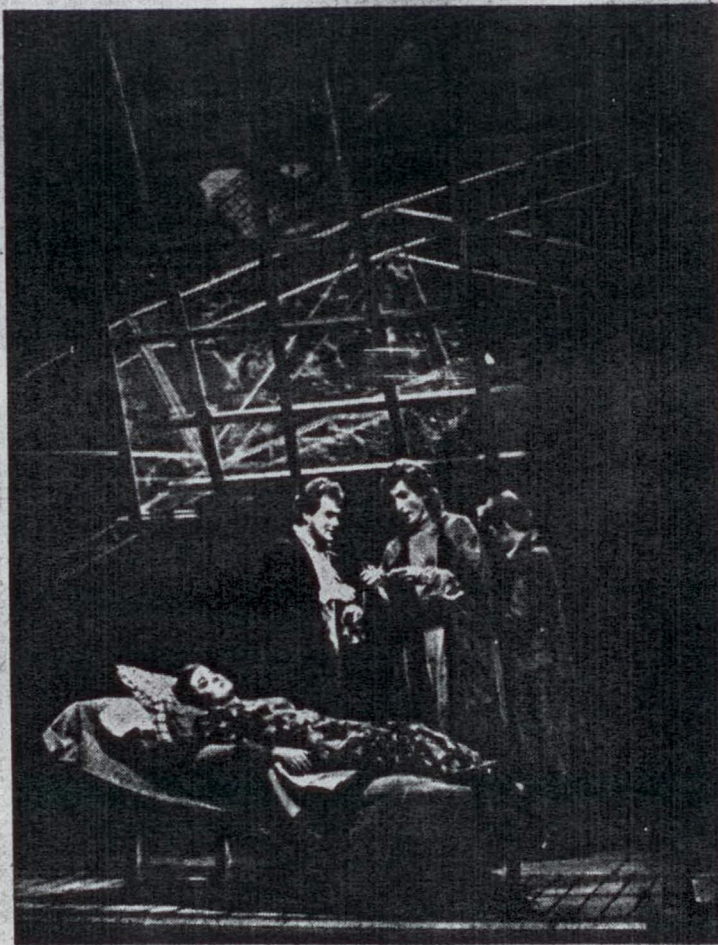
Lavastuse trump on muusikaline eevalmistus. Maestro Carlo Felice Cillario erudeeritus ja nõudkus on andnud Estonia Teatri tervituuri uue kvaliteedi. Selged muusikalised kujundid, ooperit läänid teemade liinid, tasakaalud orkestris kui vokaalis ning orstri ja vokaali vahel, täpsed asid, dünaamiline nõansseeritus kõik kokku andis elamusliku emuse. Iseasi, muidugi, kuivõrd jooksvates etendustes paigas sib ja säilib. Maestro Cillario ikeerimise viis just ülitäpne le (omapärased käteringid), ka d tema temperamendi ja impulvuse juures mitmed tempod ndusiti erinevad, aga Estonia atrl orkester demonstreeris s oma taset ja reageeris paindliit igale pisimuudatusele. Orkesoli märkimisväärselt emotsioalne.

Muusikalise mõtte selgus on lanud suurel määral tõsta lavas e misanstseenide väljendusrikst. Lavastaja Arne Mikk on as nud dirigendiga ühte sammu. Žiis nõansirikkaimad olid atelvaatused (I ja IV), tehtud Arne kule omase hea maitsega. II ituse massistseenides oli taustevusega — muusikunstnik, laaailimces, müüjad, kohvikukü-

lalised — kasutatud/varjatud ära isevärki kald- ja kaarpinnad. Samas vaatuses aga, näiteks, vahtkonna marss oli saanud liigselt palaganlikuks, lavaorkestri juhi tulek eeslavale lisas seda veelgi. Ka laadamüüja Parpignoli liikumine lastega sobinuks paremini lava ühele äärele. III vaatuses (ilus valguse lahendusega avapilt — koidik) oleks ehk andnud kasutada mitmekesisemalt seda õnnetat raudredelit, mis vist silda pidi kujutama (palju raha ja vaeva nõudnud asi).

Kunstnikutöö Ann Lumistelt (debüüt õhtut täitva lavastusega) on võrdlemisi isepärane. Jäi mulje mitmest erinevast lähenemisest. Ühelt poolt ateljeevaatused, mis oma tinglikkusele vaatamata olid usutavad ja terviklikud, mõjuvaimaks detailiks leidlik katuseaken. (Sama akna kasutamine kohvikuvaatuses oli tarbetu ja isegi segav.) Hoopis teisest maailmast oli II ja III vaatuse dekoratsioon, mis sobinuks, näiteks, "West Side Story" kujundusse. Kuidagi ei mahtunud ühe mütsi alla tellingulaadsed kaasaegsed karkassid ja ajastusse sobitada püütud kostüümid, mis oleks olnud oma maitset kohased, näiteks, Gogoli "Revidendis". Eriti kannatasid selle tõttu Mimi ja Musette, kelle kostüümis puudusid vertikaaljooned, mis oleks kangelannad muutnud sihvaka maiks.

Sollstidest õnnestus mul nelja etendusega näha ära kõik pealo Nadia Kuremi Mimi osas. Nähtud Mimi'd — Pille Lill ja Meeli Kul-

"Boheemi" finaali. Pille Lill (Mimi), Vello Jürna (Rodolfo), Tarmo Sild (Marcello) ja Rauno Elp (Schaunard).

HENNO SAARNE foto

lastu — mõlemad noored, vaieldamatult andekad lauljad, olid ka piisavalt erinevad. Meeli Kallastu Mimi oli lihtsam, ujedam ja lapseilikum, mänguliselt oli temale loomuomasem ooperi algus. Pille Lill oli väärikam, veenvam ooperi lõpupoole, seda eriti esietendusel. Vokaalselt näitasid end mõlemad suure perspektiiviga lauljatena, mõlemal on ilusa tämbri hää, pidevalt kasvab esinemisvabadus ja hääleline ühtlus. Muidugi on ka mõlemal veel probleeme, mille kallal töötada — Pille Lillil on kõritooni-õhtu, Meeli Kallastul annaks lihvida paari kõrge noodi täpsust/kandvust (näiteks I vaatuse viimane noot), mõlemal on veel paigutist forsseerimist. Vello Jürna (poet Rodolfo) hakkab liginema eht-itaalialiku tenori mastaapi. Tema esinemises oli palju jäagitult haaravaid kauneid kohti, eriti nauditav oli kolmas etendus, kui esietendusele omane pinge oli hakanud lahtuma. Tähelepanu võiks pöörata kohati krampis paremale käele, mille mõned žestid on kandunud rollist rolli. Ivo Kuusk Rodolfona näitas oma tõelist taset nii emotsioonidelt rikka mängu kui lauluga etenduse lõpupoole. Musette'dest — Sirje Puura, Anu Kaal ja Nadia Kurem — oli säravaim ja mänglevaim Sirje Puura, eriti rõõmistas ilusa koloratuuri. Anu Kaal oli kapriissem, nõudlikum tähelepanu suhtes. Hääles oli teravust, alumistel nootidel vähem kandvust. Häirisid kramplikud käteligutused, millest

ei saanud aru, kas need olid lauljatarit enese rütmilise täpsuse huvides või dirigendile määratud osutused, oma teatraalsusel kuulusid need esinemismaneeri mõõdniku. Nadia Kuremi Musetta oli võimukas pirtsakas daam II vaatuses, aga väga südamek neiu viimases vaatuses. Väino Puura ja Tarmo Sild (kunstnik Marcello), Mart Mikk ja Mart Laur (filosoof Coliin), Rauno Elp, Villu Valdmaa ja Rando Pihho (muusik Schaunard) — kergemeelsed ja südamekud boheemlased, kellest Väino Puura (ilusa reageeringuga Musetta valsilaulu ajal), Mart Mikk (ülalavalt pehme ja sametise vokaaliga hüvastijätul oma vana palituga) ja Villu Valdmaa olid kõige elurõõmsamad. Mänguliselt oli Tarmo Sild iroonilisema varjundiga; Mart Laur, Rauno Elp ja Rando Pihho (debütant "Estonia" lavastel sellest johtuvalt veidi pingul) olid tagasihoidumad. Väiksematest rollidest majaperemees Benoit (Uno Kreen ja Voldemar Kuslap) ning rikas Alcindoro (Tiit Tralla ja Hans Millberg) tundusid lahendatud liiga ilmse koomilisuse-taotlusega.

Muusikalises osas oli probleemilisem ooperikoor — nelja etenduse jooksul ei õnnestunud kuulda rütmiliselt täpset naisrühma, ka ei ole ma veendunud, et kammerkoorilikult sirge ja kitsa hääle taotlus ooperis (nii ooperikoori kui ka poisterühma juures) on kõige õigem lahendus.

PILLE PALI